

Lieta C-50/24 [Danané]ⁱ**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2024. gada 26. janvāris

Iesniedzējtiesa:*Conseil du Contentieux des Étrangers* (Beļģija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2024. gada 22. janvāris

Prasītāja:

X

Atbildētājs:*Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides***Ievada apsvērumi**

- Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu pieder pie septiņu lietu kopuma (ar lietas numuriem no C-50/24 līdz C-56/24), kuras Tiesā tika iesniegtas vienā un tajā pašā dienā un no vienas un tās pašas iesniedzējtiesas, *Conseil du contentieux des étrangers* [Ārvalstnieku strīdu izskatīšanas padome] (Beļģija), un tās attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo ierašanos Briseles lidostā (Beļģija) ar lidmašīnu – viņi visi ierašanās dienā pie robežas iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumus. Katrā no šīm lietām attiecībā uz pieteikumu iesniedzējiem tika pieņemti lēmumi par ieceļošanas atteikumu, tad sekoja lēmumi “par aizturēšanu noteiktā vietā, kas atrodas pie robežas”, pēc tam “par aizturēšanu noteiktā vietā”, pirms tika pieņemti lēmumi par “bēgļa statusa un alternatīvās aizsardzības statusa atteikšanu”, proti, apstrīdētie lēmumi.

ⁱ Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

Īss pamatlietas faktu un tiesvedības izklāsts

- 2 2023. gada 17. oktobrī prasītāja ar lidmašīnu ieradās Briseles lidostā, kur tajā pašā dienā iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu.
- 3 Tajā pašā dienā attiecībā uz prasītāju tika pieņemts lēmums par ieceļošanas atteikumu, kā arī “lēmums par aizturēšanu noteiktā vietā pie robežas”, šajā gadījumā “*Caricole* tranzīta centrā”.
- 4 2023. gada 23. oktobrī *Office des étrangers* [Ārvalstnieku birojs] [Federālā valsts iekšlietu dienesta (SPF) ģenerāldirekcija, kas ir atbildīga par *loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers* [1980. gada 15. decembra Likuma par ārvalstnieku ieceļošanu valsts teritorijā, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu, turpmāk tekstā – “1980. gada 15. decembra likums”] un 1981. gada 8. oktobra *arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers* [Karaļa dekrēta par ārvalstnieku ieceļošanu valsts teritorijā, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu] piemērošanu] pēc prasītājas deklarāciju saņemšanas nosūtīja “robežprocedūras” lietu *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* [Ģenerālkomisāram bēgļu un bezvalstnieku jautājumos] (turpmāk tekstā – “CGRA”). Saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem CGRA ir kompetentā iestāde starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanai (atbilst jēdzienam “atbildīgā iestāde”) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (turpmāk tekstā – “Direktīva 2013/32”) izpratnē.
- 5 2023. gada 31. oktobrī CGRA uzaicināja prasītāju uz personisku interviju, kas bija paredzēta 2023. gada 17. novembrī.
- 6 2023. gada 14. novembrī ministrs pieņēma “lēmumu par aizturēšanu noteiktā vietā” (39.a pielikums), ar ko it īpaši atļāva prasītājai ieceļot Karalistē, vienlaikus viņu aizurot, “lai noteiktu tos elementus, kuri ir pamatā starptautiskās aizsardzības pieteikumam un kurus nevar iegūt bez aizturēšanas, it īpaši, ja pastāv bēgšanas iespējamība”.
- 7 Šis jaunais lēmums neizraisīja nekādas fiziskas un faktiskas izmaiņas attiecībā uz prasītājas aizturēšanas vietu, kas palika “*Caricole* tranzīta centrs”.
- 8 2023. gada 17. novembrī prasītāju uzklaušīja CGRA.
- 9 Prasītāja 2023. gada 22. novembrī nosūtīja savus apsvērumus par šīs intervijas saturu.
- 10 2023. gada 7. decembrī CGRA pieņēma lēmumu par “bēgļa statusa un alternatīvās aizsardzības statusa atteikšanu”, kas prasītājai tika paziņots 2023. gada 8. decembrī.

- 11 Ar 2023. gada 18. decembra procesuālo dokumentu prasītāja iesniedza apelāciju *Conseil du contentieux des étrangers*.

Atbilstošās tiesību normas

“Robežprocedūra”

- 12 Ieceļojot Beļģijā, ārvalstnieks, kurš ierodas pie robežas bez nepieciešamajiem dokumentiem un kuram ir atteikts bēgļa un alternatīvās aizsardzības statuss vai kura patvēruma pieteikumu *CGRA* nav ņēmusi vērā, “tiek [...] izraidīts un, ja nepieciešams, [...] var tikt nogādāts pie tās valsts robežas, no kuras viņš bēdzis un kurā saskaņā ar viņa apgalvojumiem tiek apdraudēta viņa dzīvība vai brīvība” (1981. gada 8. oktobra Karaļa dekrēta par ārvalstnieku ieceļošanu valsts teritorijā, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu 72. panta 3. punkts).
- 13 Ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu iestādēm, kas atbildīgas par robežkontroli, federālās policijas darbinieki veic sākotnējās pārbaudes un tad nosūta lietu Ārvalstnieku birojam, kas veic reģistrāciju (it īpaši reģistrējot pieteikuma iesniedzēja deklarācijas par viņa identitāti, izcelsmi un ceļošanas maršrutu, kā arī atbildes uz anketas jautājumiem par iemesliem, kuru dēļ viņš iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu) un pieteikuma iesniegšanu.
- 14 Pēc iepriekš minētās reģistrācijas veikšanas Ārvalstnieku birojs nosūta lietu *CGRA*.
- 15 Principā *CGRA* starptautiskās aizsardzības pieteikumus izskata saskaņā ar “standarta” procedūru (sešu mēnešu laikā – atsevišķos izņēmuma gadījumos 21 mēneša laikā – pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma saņemšanas).
- 16 Šāda veida procedūrā *CGRA* izskata un izvērtē starptautiskās aizsardzības pieteikuma pamatotību.
- 17 Pamatojoties uz 1980. gada 15. decembra likuma 57/6. panta 1. punktu, *CGRA* var nolemt:
- piešķirt bēgļa statusu;
  - atteikt bēgļa statusu un piešķirt alternatīvās aizsardzības statusu;
  - atteikt bēgļa statusu un alternatīvās aizsardzības statusu;
  - atteikt bēgļa statusu un liegt alternatīvās aizsardzības statusu;
  - liegt bēgļa statusu.

- 18 It īpaši gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs tiek aizturēts noteiktā vietā (piemēram, aizturēšanas vietā valsts teritorijā vai pie robežas, kā tas ir šajā gadījumā), lēmums ir jāpieņem prioritārā kārtā (1980. gada 15. decembra likuma 57/6. panta 2. punkts, ar ko tiek transponēts direktīvas 31. panta 7. punkts).
- 19 Prioritārās procedūras ietvaros *CGRA* šīs lietas izskata prioritāri, proti, “pirms visām pārējām lietām”, un pieņem tādus pašus lēmumus kā “standarta” procedūras ietvaros.
- 20 Ir arī tā sauktā “paātrinātā” procedūra (skat. šī kopsavilkuma 22. un 23. punktu).
- 21 Saskaņā ar Direktīvas 2013/32 43. pantu “Robežprocedūras”:
- “1. Dalībvalstis var nodrošināt procedūras saskaņā ar pamatprincipiem un garantijām, kas minētas II nodaļā, lai pieņemtu lēmumu pie dalībvalsts robežas vai tranzīta zonā par:
- to pieteikumu pieņemamību saskaņā ar 33. pantu, kas sagatavoti šādās vietās; un/vai
  - pieteikumu būtību, ja tiek piemērota 31. panta 8. punktā minētā procedūra.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka lēmums saistībā ar 1. punktā paredzētajām procedūrām tiek pieņemts saprātīgā laikā. Ja lēmums nav pieņemts četrās nedēļās, pieteikuma iesniedzējam tiek atļauts ieceļot dalībvalsts teritorijā, lai viņa pieteikums tiktu izskatīts saskaņā ar citiem šīs direktīvas noteikumiem.
- [..]”
- 22 31. panta 8. punktā minētā procedūra attiecībā uz 43. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir “paātrinātā” izvērtēšanas procedūra. Saskaņā ar šo noteikumu: “Dalībvalstis var paredzēt, ka izvērtēšanas procedūra saskaņā ar pamatprincipiem un garantijām, kas minētas II nodaļā, tiek paātrināta un/vai veikta pie robežas vai tranzīta zonās saskaņā ar 43. pantu, ja:
- pieteikuma iesniedzējs, iesniedzot savu pieteikumu un izklāstot faktus, ir norādījis tikai tos jautājumus, kas nav svarīgi izvērtēšanā par to, vai viņu var kvalificēt kā bēgli vai kā personu, kas ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES; vai
  - pieteikuma iesniedzējs ir no drošas izcelsmes valsts šīs direktīvas izpratnē; vai
  - pieteikuma iesniedzējs ir maldinājis iestādes, iesniedzot nepatiesu informāciju vai dokumentus vai neiesniedzot atbilstīgu informāciju vai dokumentus saistībā ar savu identitāti un/vai valstspiederību, kas varētu negatīvi ietekmēt lēmumu; vai

- d) pastāv iespējamība, ka pieteikuma iesniedzējs ļaunprātīgi ir iznīcinājis vai izmetis personu apliecinošu dokumentu vai ceļošanas dokumentu, kas būtu palīdzējis noteikt viņa identitāti vai valstspiederību; vai
  - e) pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis nepārprotami nekonsekventu un pretrunīgu, nepārprotami nepatiesu vai acīmredzami neticamu informāciju, kas ir pretrunā pietiekami pārbaudītai izcelsmes valsts informācijai, tādējādi padarot viņa prasību nepārliciecināmu saistībā ar to, vai viņš ir kvalificējams kā alternatīvās aizsardzības saņēmējs saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES; vai
  - f) pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis turpmāku starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas nav nepieņemams saskaņā ar 40. panta 5. punktu; vai
  - g) pieteikuma iesniedzējs iesniedz pieteikumu galvenokārt tāpēc, lai kavētu vai izjauktu agrāka vai nenovēršama lēmuma spēkā stāšanos, kā rezultātā tiktu īstenota viņa pārvietošana; vai
  - h) pieteikuma iesniedzējs nelikumīgi iecēlojis dalībvalsts teritorijā vai nelikumīgi paildzinājis savu uzturēšanos un bez vērā ņemama iemesla nav sevi stādījis priekšā iestādēm vai nav sagatavojis starptautiskās aizsardzības pieteikumu cik ātri vien iespējams, ņemot vērā viņa iecēlošanas apstākļus; vai
  - i) pieteikuma iesniedzējs atsakās izpildīt pienākumu nodot savu pirkstu nospiedumus [..]; vai
  - j) pieteikuma iesniedzēju nopietnu iemeslu dēļ var uzskatīt par draudu dalībvalsts valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, vai pieteikuma iesniedzējs ir bijis izraidīts sabiedriskās drošības vai kārtības iemeslu dēļ saskaņā ar valsts tiesību aktiem.”
- 23 Šī paātrinātā procedūra ir paredzēta Beļģijas tiesību aktos – 1980. gada 15. decembra likuma 57/6/1. panta 1. punktā, kas ir formulēts līdzīgi kā Direktīvas 2013/32 31. panta 8. punkts. Saskaņā ar šā likuma 57/6. panta 2. punktu paātrinātā procedūra attiecas arī uz aizturēšanu gan “pie robežas”, gan “Karalistē” (skat. šī kopsavilkuma 29. un turpmākos punktus). Beļģijas tiesību aktos paredzētais izskatīšanas termiņš ir piecpadsmit darbadienas pēc Ārvalstnieku biroja nosūtītās lietas saņemšanas. Šis ir norādošs termiņš, un tas nozīmē, ka tā pārsniegšana nerada nekādas tiesiskas sekas.
- 24 Direktīvas 2013/32 43. pants (“Robežprocedūras”) tika transponēts Beļģijas tiesību aktos ar 1980. gada 15. decembra likuma 57/6/4. pantu, kas paredz sekojošo:

“Attiecībā uz ārvalstnieku, kurš mēģina iecēlot Karalistē, neizpildot 2. un 3. pantā noteiktos nosacījumus, un kurš pie robežas ir iesniedzis

starptautiskās aizsardzības pieteikumu, [CGRA] kompetencē ir atzīt šo pieteikumu par nepieņemamu, pamatojoties uz 57/6. panta 3. punktu, vai pieņemt lēmumu par šā pieteikuma pamatotību kādā no situācijām, kas minētas 57/6/1. panta 1. punkta pirmās daļas a), b), c), d), e), f), g), i) vai j) apakšpunktā.

Ja pirmo daļu nevar piemērot, [CGRA] pieņem lēmumu, ka ir nepieciešama turpmāka pārbaude, un pēc tam ministrs vai viņa deleģētais pārstāvis atļauj pieteikuma iesniedzējam ieceļot Karalistē saskaņā ar 74/5. panta 4. punkta 4. apakšpunktu.

Ja četru nedēļu laikā pēc ministra vai viņa deleģētā pārstāvja nosūtītā starptautiskās aizsardzības pieteikuma saņemšanas [CGRA] nav pieņēmusi nekādu lēmumu, ministrs vai viņa deleģētais pārstāvis arī atļauj pieteikuma iesniedzējam ieceļot Karalistē saskaņā ar 74/5. panta 4. punkta 5. apakšpunktu.”

25 Minētās procedūras ietvaros ir iespējamās četras situācijas:

1) tiek pieņemts lēmums par pieteikuma nepieņemamību, parasti piecpadsmit darbdienu laikā pēc Ārvalstnieku biroja pārsūtītā pieteikuma saņemšanas un gadījumos, kas uzskaitīti 1980. gada 15. decembra likuma 57/6. panta 3. punktā, proti, ja:

“1. pieteikuma iesniedzējam jau ir faktiskā aizsardzība pirmajā patvēruma valstī [..];

2. trešā valsts var tikt uzskatīta par drošu trešo valsti [..];

3. pieteikuma iesniedzējam jau ir starptautiskā aizsardzība citā Eiropas Savienības dalībvalstī;

4. pieteikuma iesniedzējs ir Eiropas Savienības dalībvalsts valstspiederīgais [..], ja vien viņš neiesniedz pierādījumus, kas liecina, ka viņš tiks pakļauts vajāšanai vai būtiskam kaitējumam šajā dalībvalstī [..];

5. pieteikuma iesniedzējs iesniedz turpmāku starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kurā nav nekādas jaunas informācijas vai fakta [..] vai pieteikuma iesniedzējs nav tādu uzrādījis;

6. pēc tam, kad par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas iesniegts nepilngadīga ārvalstnieka vārdā [..], ir pieņemts galīgais lēmums, viņš neapliecina faktus, kas pamato konkrēto pieteikumu. [..]”

2) paātrinātajā procedūrā tiek pieņemts lēmums par pieteikuma pamatotību, konstatējot kādu no minētajiem gadījumiem (visi iepriekš

minētie paātrinātās procedūras iemesli, izņemot atteikšanos nodot pirkstu nospiedumus);

- 3) tiek pieņemts lēmums par turpmāku izvērtēšanu, ja nevar pieņemt nevienu no iepriekš minētajiem lēmumiem;
  - 4) lēmums netiek pieņemts.
- 26 Sagatavošanas darbs saistībā ar Beļģijas tiesību aktiem paredz, ka, “ja ārvalstnieks neievēro nosacījumus ieeļošanai valsts teritorijā un pie robežas iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, uz viņu attiecas Direktīva 2013/32/ES (Procedūras direktīva) un Direktīva 2013/33/ES (Uzņemšanas direktīva). Kamēr tiek izskatīts viņa starptautiskās aizsardzības pieteikums, viņš var “palikt [...] dalībvalsts teritorijā, tostarp pie robežas vai tranzīta zonā” (Direktīvas 2013/32/ES.2. panta p) punkts).”

Aizturēšanas vietas: aizturēšana pie robežas un aizturēšana Karalistē

- 27 Pieteikuma izskatīšanas procedūras laikā pieteikuma iesniedzējs var tikt aizturēts.
- 28 Ārvalstnieku, kas nelikumīgi uzturas valstī, aizturēšana slēgtos centros ietilpst Ārvalstnieku biroja kompetencē. 1980. gada 15. decembra likumā ir uzskaitītas situācijas, kurās starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju var administratīvā kārtā aizturēt noteiktā vietā.
- 29 Šī “noteiktā aizturēšanas vieta” var atrasties “pie robežas” vai “Karalistē”.

Aizturēšana pie robežas

- 30 Attiecībā uz aizturēšanu pie robežas 1980. gada 15. decembra likuma 74/5. panta 1. punktā ir noteikts:

“Var aizturēt noteiktā vietā, kas atrodas pie robežas, gaidot atļauju ieeļot Karalistē vai izraidīšanu no valsts teritorijas:

1. ārvalstnieku, kuru par robežkontroli atbildīgās iestādes var izraidīt, piemērojot šā likuma noteikumus;
2. ārvalstnieku, kurš mēģina ieeļot Karalistē, neievērojot 2. un 3. panta nosacījumus, un kurš pie robežas iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

Nevienu ārvalstnieku nedrīkst aizturēt tikai tādēļ vien, ka viņš ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu.”

- 31 Šajā sakarā jāatzīmē, ka Beļģijā faktiski nav nevienas aizturēšanas vietas, kas ģeogrāfiskā ziņā atrastos pie robežas.

- 32 Tomēr, izmantojot juridisku fikciju, jebkura vieta, kas atrodas Beļģijas teritorijā, tiek (pieņemot Karaļa dekrētu par šo jautājumu) pielīdzināta vietai, kas atrodas pie robežas.
- 33 No tā izriet, ka “ārvalstnieks, kas tiek aizturēts kādā no šīm citām vietām, nav uzskatāms par tādu, kam atļauts ieceļot Karalistē” (1980. gada 15. decembra likuma 74/5. panta 2. punkta otrā daļa).
- 34 Beļģijā pašlaik ir piecas šāda veida vietas (no kopumā sešām aizturēšanas vietām), tostarp “*Caricole* tranzīta centrs”. Tas atrodas netālu no Briseles lidostas nozogojuma, bet ārpus tā, tādēļ no ģeogrāfiskā viedokļa tas atrodas Beļģijas teritorijā, lai gan tiek pielīdzināts vietai, kas atrodas pie robežas, un pat tā atrašanās vieta (Stēnokerzēlā [*Steenokkerzeel*]) neatbilst valsts robežas jēdzienam.

Aizturēšana Karalistē

- 35 Attiecībā uz aizturēšanu “Karalistē” 1980. gada 15. decembra likuma 74/6. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Ja, veicot individuālu pārbaudi, tas izrādās nepieciešams un nav iespējams efektīvi piemērot mazāk stingru piespiedu pasākumu, ministrs vai viņa deleģētais pārstāvis var aizturēt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju noteiktā vietā Karalistē:

1. lai noteiktu vai pārbaudītu pieteikuma iesniedzēja identitāti vai valstspiederību; vai
2. lai noteiktu tos elementus, kuri ir pamatā viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumam un kurus nevar iegūt bez aizturēšanas, it īpaši, ja pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība; vai
3. ja pieteikuma iesniedzējs ir aizturēts atgriešanas procedūras ietvaros, lai sagatavotu viņa atgriešanu un/vai īstenotu izraidīšanu, un ja ar objektīviem kritērijiem ir iespējams pamatot to, ka viņam jau bija iespēja izmantot patvēruma procedūru, bet ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka viņš ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu tikai tādēļ, lai aizkavētu vai traucētu atgriešanas lēmuma izpildi; vai
4. ja tas ir nepieciešams valsts drošības vai sabiedriskās kārtības nolūkos.

[..]”.

Apelācijas izskatīšana

- 36 Ja lēmums netiek pieņemts četru nedēļu laikā, kā norādīts 1980. gada 15. decembra likuma 57/6/4. panta trešajā daļā (skat. šī kopsavilkuma 24. punktu), pieteikuma iesniedzējam automātiski tiek piešķirta atļauja ieceļot Beļģijā. Šis

četrus nedēļu termiņš ir robežtermiņš, kura pārsniegšana noteikti dod pieteikuma iesniedzējam tiesības ieceļot valsts teritorijā.

- 37 Šajā lietā minētā termiņa iestāšanās tomēr neradīja izmaiņas jautājumā par prasītājas aizturēšanu.
- 38 Tādējādi procedūra tika īstenota aizturēšanas vietā, kas ģeogrāfiski atrodas valsts teritorijā, bet gan pirms, gan pēc iepriekš minētā četrus nedēļu termiņa iestāšanās ar normatīvu dokumentu bija pielīdzināta vietai, kura atrodas pie robežas.
- 39 Šķiet, ka praksē, tāpat kā šajā lietā, notiek tā, ka procedūra tiek uzsākta “pie robežas”, bet *CGRA* pieņem lēmumu tikai pēc šai procedūrai paredzētā četrus nedēļu termiņa beigām.
- 40 Visas septiņas lietas liecina par vienu un to pašu šī termiņa pārsniegšanas problēmu, jo līdz apstrīdēto lēmumu pieņemšanai pieteikumu iesniedzēji joprojām tika aizturēti konkrēti vienā un tajā pašā vietā.
- 41 No vienas puses, šķiet, ka *CGRA* turpināja izskatīt pieteikumu, pieņemot lēmumu par tā pamatotību prioritārās izskatīšanas režīma ietvaros, bet prasītāja tikmēr palika aizturēta tajā pašā vietā, proti, aizturēšanas vietā pie robežas.
- 42 Tādēļ rodas jautājums par to, vai, īstenojot aizturēšanu vietā, kas bija identiska robežprocedūras vietai, tika piemērots laika ierobežojums (četras nedēļas) un saturiskais ierobežojums (“kompetenci ierobežo apstākļi, kas uzskaitīti Direktīvas 2013/32 31. panta 8. punktā”¹), kas piemērojams robežprocedūrai.
- 43 Ģenerālvokāts P. Pikamēe [*P. Pikamäe*] arī atzina, ka, lai noteiktu, vai pieteikuma iesniedzēja iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūra ietilpst Direktīvas 2013/32 43. panta piemērošanas jomā, “ir svarīgi ņemt vērā faktisko procedūru, ko īsteno kompetentās valsts iestādes, un konkrēti tās teritoriālo piesaisti, kas ir galvenais apstākļi, nosakot, vai tai ir piemērojams Direktīvas 2013/32 43. pants”².

¹ Skat. Ģenerālvokāta P. Pikamēe [*P. Pikamäe*] secinājumus apvienotajās lietās *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság* (C-924/19 PPU un C-925/19 PPU, EU:C:2020:294, 135. punkts), kā arī ģenerālvokāta P. Pikamēe piebildi: “Tādējādi šīs direktīvas 43. pantā ir definēts tiesiskais režīms, kas veido nedalāmu veselumu un ļauj dalībvalstīm izmantot robežprocedūras tikai tad, ja tās ievēro tajā noteiktos nosacījumus un garantijas, un tas ir pretrunā veidam, kā [...] interpretē šo režīmu, izvēloties tikai sev tīkamākās opcijas (*à la carte*), kas [...] būtībā ļauj īstenot šādas procedūras, neievērojot to regulējumu.”

² Skat. Ģenerālvokāta P. Pikamēe [*P. Pikamäe*] secinājumus apvienotajās lietās *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság* (C-924/19 PPU un C-925/19 PPU, EU:C:2020:294, 136. punkts).

- 44 Līdz šim Tiesa nav lēmusi par šo teritoriālās piesaistes kritēriju.
- 45 Atbildētājs apgalvo, ka “robežprocedūra” šajā lietā vairs nav piemērojama, jo, tā kā lēmums netika pieņemts pēc četru nedēļu termiņa beigām, pieteikuma iesniedzējs vairs neatradās pie robežas.
- 46 Šajā sakarā atbildētājs norāda, ka iepriekš minētā iecelšanas atļauja neliedz valsts teritorijā turpināt pie robežas sākotnēji uzsākto aizturēšanas situāciju. Viņš norāda, ka minētā aizturēšanas situācijas turpināšana ar citu pamatojumu (lēmums par aizturēšanu, kas zināms kā “39.a pielikums”, tika pieņemts saskaņā ar 1980. gada 15. decembra likuma 74/6. pantu) var notikt, neizraisot nekādas izmaiņas attiecībā uz fizisko vietu, kurā īsteno aizturēšanu, vienlaikus izbeidzot robežprocedūru.
- 47 Kā uzskata atbildētājs, “*Caricole* centrs” nav uzskatāms tikai par vietu, kas pielīdzināta noteiktai vietai, kura atrodas pie robežas. Šāda klasifikācija neatceļ tās kā “noteiktas vietas Karalistē” statusu 1980. gada 15. decembra likuma 76/6. panta izpratnē. Līdz ar to minētais centrs ir paredzēts ne tikai tādu ārvalstnieku uzņemšanai, kuri neatbilst iecelšanas un uzturēšanās nosacījumiem, un pat tad, ja ārvalstniekam ir atļauts iecelt valsts teritorijā (kas tāpat automātiski notiek pēc tam, kad iestājas četru nedēļu termiņš pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma saņemšanas), viņš, pēc atbildētāja domām, var tikt aizturēts tajā pašā vietā, šoreiz saskaņā ar minētā likuma 74/6. panta 1. punkta 2. apakšpunktu (skat. šā kopsavilkuma 35. punktu).
- 48 Atbildētājs to sauc par šā centra “dubulto izmantojamību” tādā nozīmē, ka, ņemot vērā centra dubulto klasifikāciju, tajā var uzņemt pieteikuma iesniedzējus, kuri ir iesnieguši starptautiskās aizsardzības pieteikumus pie robežas, vienlaikus turpinot nodrošināt viņu uzņemšanu arī pēc tam, kad viņi ir saņēmuši pilntiesīgu un likumīgu atļauju iecelt Karalistē, bet attiecībā uz viņiem ir pieņemts jauns lēmums par aizturēšanu (Karalistē) un pirmais lēmums par aizturēšanu (pie robežas) ir zaudējis spēku.
- 49 Atbildētājs secina, ka šajā lietā, kā to apliecina lēmums saskaņā ar “39.a pielikumu”, Ārvalstnieku birojs ir atzinis, ka pieteikuma iesniedzēja aizturēšana viņa norādīto iemeslu dēļ ir jāturpina saskaņā ar 1980. gada 15. decembra likuma 74/6. panta 1. punkta 2. apakšpunktu.
- 50 Šī aizturēšana, kas sākotnēji tika īstenota *Caricole* kā centrā pie robežas, turpinājās tajā pašā aizturēšanas vietā kā centrā, kas atrodas valsts teritorijā. Līdz ar to, tā kā prasītāja varēja iecelt valsts teritorijā, robežprocedūra vairs netika piemērota. Tādējādi atbildētājs, viņa ieskatā, vairs nebija saturiski un laikā ierobežots ar “robežprocedūru”, kas bija izbeigusies, un tādēļ viņš varēja pieņemt lēmumu, neizdarot būtisku pārkāpumu, pat ja jaunā aizturēšanas vieta konkrēti sakrita ar “noteikto vietu, kas atrodas pie robežas”, kurā pieteikuma iesniedzēji atradās pēc ierašanās Beļģijā.

- 51 Prasītāja apstrīd šo analīzi un atsaucas uz iepriekšējo iesniedzējtiesas judikatūru, proti, uz 2023. gada 12. septembra spriedumu Nr. 294 093³ un 2023. gada 13. septembra spriedumu Nr. 294 112⁴, ar kuriem līdzīgos apstākļos tika atcelti apstrīdētie lēmumi.
- 52 No otras puses, šķiet, ka visa starptautiskās aizsardzības pieteikuma un ar to saistīto procesuālo darbību izskatīšana vai tās vairāk vai mazāk nozīmīga daļa ir notikusi robežprocedūras ietvaros:
- tā kā Ārvalstnieku birojs nosūtīja lietu *CGRA*, tas nozīmē, ka ministrs visas viņa kompetencē esošās darbības ir veicis starptautiskās aizsardzības procedūras ietvaros;
  - noteiktos gadījumos *CGRA* rīkoja personisku interviju ar pieteikuma iesniedzēju par starptautiskās aizsardzības pieteikuma pamatotību, it īpaši izvērtējot viņa personisko un ģimenes situāciju, pieteikuma iesniedzēja ceļošanas maršrutu, dokumentus, kas iesniegti pieteikuma pamatošanai, viņa bailes un viņa stāvokļa brīvo un padziļināto izklāstu.
- 53 Dažkārt tikai pats lēmums par starptautiskās aizsardzības pieteikumu tiek pieņemts pēc četrus nedēļu termiņa, proti, visas izmeklēšanas darbības, tostarp personiskā intervija, notiek pirms četrus nedēļu termiņa iestāšanās un nekādas darbības netiek veiktas pēc šī termiņa. Citos gadījumos, kad personiskā intervija bija notikusi pēc šī četrus nedēļu termiņa, no lietas materiāliem neizriet, ka šī kavēšanās būtu saistīta ar pieteikuma iesniedzēju.
- 54 Tādējādi Beļģijas “robežprocedūrai” ir raksturīgi ļoti īsi termiņi, tādēļ šis termiņu īsums un aizturēšana pie robežas var apdraudēt noteiktu pamatprincipu un noteiktu pamatgarantiju īstenošanu, kas paredzētas Direktīvas 2013/32/ES II nodaļā (it īpaši attiecībā uz advokāta pieejamību, laiku, kas nepieciešams, lai savāktu visus noderīgos dokumentus pieteikuma pamatošanai, un iespēju saņemt personiskās intervijas piezīmju kopiju pirms lēmuma pieņemšanas).
- 55 Tiesas sēdē visi prasītāji atsaucās uz 1980. gada 15. decembra likuma 57/6/4. panta pārkāpumu. Viņi apgalvoja, ka četrus nedēļu termiņa pārsniegšanai kā minētā likuma 57/6/4. panta trešās daļas pārkāpumam ir automātiski jāizraisa lēmuma atcelšana, ja tas pieņemts procedūrā, kas uzsākta pie robežas.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu īss izklāsts un prejudiciālie jautājumi

- 56 Rodas jautājums par to, kādas ir šajā lietā izskatāmās situācijas tiesiskās sekas, ņemot vērā Direktīvas 2013/32 43. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes

³ https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a294093.an_.pdf.

⁴ https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a294112.an_.pdf.

Direktīvas 2013/33/ES (2013. gada 26. jūnijs), ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai, 8. pantu, kas paredz starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju aizturēšanu tikai izņēmuma gadījumos.

- 57 *Conseil du contentieux des étrangers* arī apšaubā to, vai lēmuma pieņemšana pēc četrus nedēļu termiņa beigām, ja pati procedūra tika uzsākta pie robežas, ir saderīga ar Direktīvas 2013/32 46. pantu, kas paredz tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību pret lēmumiem, kuri pieņemti saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, un kas nosaka – dalībvalstīm ir jānodrošina, ka ar šo tiesisko aizsardzību tiek nodrošināta “*faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un ex nunc pārbaude*”, interpretējot to saistībā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu (tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību).
- 58 Lai atrisinātu šo strīdu, *Conseil du contentieux des étrangers* uzskata par nepieciešamu uzdot šādus prejudiciālos jautājumus:

- “1) Vai procedūra, kurā izskata starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko pie robežas vai tranzīta zonā iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, kurš šīs procedūras laikā ir aizturēts vietā, kas ģeogrāfiski atrodas valsts teritorijā, bet ar normatīvu aktu ir pielīdzināta vietai, kura atrodas pie robežas, ietilpst Direktīvas 2013/32/ES 43. panta piemērošanas jomā?
- 2) Vai šāda starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšana, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, kurš pēc četrus nedēļu termiņa, kas paredzēts Direktīvas 2013/32/ES 43. panta 2. punktā, ir automātiski ielaists valsts teritorijā saskaņā ar valsts tiesību aktiem, bet paliek aizturēts, pamatojoties uz jaunu lēmumu par aizturēšanu tajā pašā aizturēšanas vietā, kas sākotnēji tika uzskatīta par vietu pie robežas un ko tagad iestādes klasificē kā vietu, kas atrodas valsts teritorijā, joprojām ietilpst Direktīvas 2013/32/ES 43. panta piemērošanas jomā?
  - Vai vienu un to pašu aizturēšanas vietu vienas un tās pašas starptautiskās aizsardzības procedūras ietvaros var sākotnēji ar normatīvu aktu pielīdzināt vietai, kas atrodas pie robežas, un pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējam ir atļauts ieceļot valsts teritorijā sakarā ar četrus nedēļu termiņa beigām, vai pēc tam, kad pieņemts lēmums par turpmāku pārbaudi, uzskatīt par vietu valsts teritorijā?
  - Kādas tiesiskas sekas rada pieteikuma iesniedzēja aizturēšana tajā pašā vietā, kas ģeogrāfiski atrodas valsts teritorijā, bet sākotnēji tika pielīdzināta vietai, kas atrodas pie robežas, un kuru pēc tam Beļģijas iestādes klasificēja par aizturēšanas vietu valsts teritorijā sakarā ar četrus nedēļu termiņa beigām, attiecībā uz atbildīgās iestādes kompetenci laikā un materiālo kompetenci?

- 3.1) Vai atbildīgā iestāde, kas ir sākusī starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu robežprocedūras ietvaros un nokavē Direktīvas 2013/32/ES 43. panta 2. punktā paredzēto četru nedēļu termiņu, lai pieņemtu lēmumu par šo pieteikumu, vai iepriekš ir pieņēmusi lēmumu par turpmāku pārbaudi, var, lai gan visi izmeklēšanas pasākumi, tostarp personiskā intervija, ir īstenoti pirms šī termiņa iestāšanās, turpināt šī pieteikuma izskatīšanu, piemērojot prioritāro režīmu šīs direktīvas 31. panta 7. punkta izpratnē, ja pieteikuma iesniedzējs, pamatojoties uz citas iestādes lēmumu, paliek aizturēts tajā pašā aizturēšanas vietā, kas sākotnēji tika pielīdzināta vietai pie robežas, pamatojoties uz to, ka viņa aizturēšana ir nepieciešama, “lai noteiktu tos elementus, kuri ir pamatā viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumam un kurus nevar iegūt bez aizturēšanas, it īpaši, ja pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība”?
- 3.2) Vai atbildīgā iestāde, kas ir sākusī starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu robežprocedūras ietvaros un nokavē Direktīvas 2013/32/ES 43. panta 2. punktā paredzēto četru nedēļu termiņu, lai pieņemtu lēmumu par šo pieteikumu, vai iepriekš ir pieņēmusi lēmumu par turpmāku pārbaudi, neveicot personisku interviju ar pieteikuma iesniedzēju šajā termiņā, vai tā var turpināt šī pieteikuma izskatīšanu, piemērojot prioritāro režīmu šīs direktīvas 31. panta 7. punkta izpratnē, ja pieteikuma iesniedzējs, pamatojoties uz citas iestādes lēmumu, paliek aizturēts tajā pašā aizturēšanas vietā, kas sākotnēji tika pielīdzināta vietai pie robežas, pamatojoties uz to, ka viņa aizturēšana ir nepieciešama, “lai noteiktu tos elementus, kuri ir pamatā viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumam un kurus nevar iegūt bez aizturēšanas, it īpaši, ja pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība”?
- 4) Vai šāda valsts tiesiskā regulējuma piemērošana ir saderīga ar pieteikuma iesniedzēja aizturēšanas izņēmuma raksturu, kas izriet no Direktīvas 2013/33/ES 8. panta un Direktīvas 2013/32/ES vispārīgā mērķa?
- 5) Vai Direktīvas 2013/32/ES 31. panta 7. punkts un 31. panta 8. punkts, 43. un 46. pants kopā ar Hartas 47. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka [*Conseil du contentieux des étrangers*], saņemot pārsūdzību par lēmumu, kas pieņemts pie robežas uzsāktās procedūras ietvaros, pēc savas ierosmes ir jāņem vērā tas, ka ir pārsniegts četru nedēļu termiņš? ”

Par lūgumu piemērot steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību

- 59 Padome lūdz, lai šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kā arī lūgumi sniegt prejudiciālus nolēmumus ar lietas numuriem C-51/24 un C-52/24 tiktu izskatīti Tiesas reglamenta 107. pantā paredzētajā steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā.
- 60 Šajā sakarā jāatzīmē, ka prasītājam šobrīd ir atņemta brīvība, jo viņa ir aizturēta “*Caricole* tranzīta centrā”.
- 61 Turklāt Tiesas atbildēm uz uzdotajiem jautājumiem būs tieša un izšķiroša ietekme uz pamatlietas iznākumu.
- 62 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Direktīvu 2013/32/ES, uz kuru attiecas LESD trešās daļas V sadaļa par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tādējādi attiecībā uz šo lūgumu var tikt piemērota steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība.
- 63 Turklāt attiecībā uz steidzamības nosacījumu ir jāuzsver vispirms jau tas, ka šis nosacījums ir izpildīts it īpaši tad, ja personai, uz kuru attiecas lieta, tobrīd ir atņemta brīvība. Līdz ar to attiecīgās personas situācija ir vērtējama tāda, kāda tā ir datumā, kad tiek izskatīts pieteikums par steidzamības tiesvedības piemērošanu lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu (spriedums, 2016. gada 17. marts, *Mirza*, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 64 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru trešās valsts valstspiederīgo ievietošana aizturēšanas centrā, neatkarīgi no tā, vai tas notiek viņu starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas laikā, vai viņu izraidīšanas nolūkā, ir pasākums, ar kuru tiek atņemta brīvība (spriedumi, 2012. gada 19. jūlijs, *Adil*, C-278/12 PPU, EU:C:2012:508, 34. un 35. punkts; 2013. gada 10. septembris, *G. un R.*, C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, 23. un 25. punkts; 2016. gada 15. februāris, *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 40. un 41. punkts; 2016. gada 17. marts, *Mirza*, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, 31. un 35. punkts, kā arī rīkojums, 2018. gada 5. jūlijs, *C u.c.*, C-269/18 PPU, EU:C:2018:544, 35. un 37. punkts).
- 65 Katrā ziņā, ja elementi, kas nosaka steidzamību, vairs nepastāvēs, Tiesas nolēmuma pieņemšanas brīdī prejudiciālie jautājumi joprojām būs būtiski strīda izšķiršanai.